

UNIVERSITETET
I OSLO

Tekstbinding: Strategier på tvers av språkfagene

Hildegunn Dirdal

Språkdagskonferansen 2025

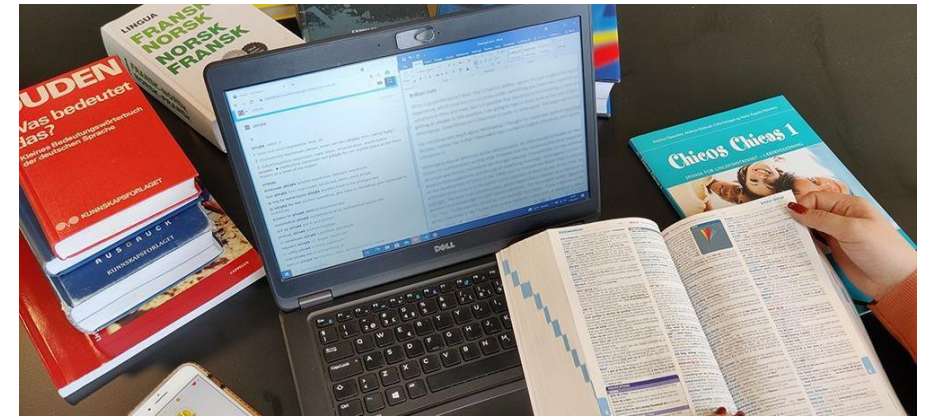
Støttet av
Forskningsrådet

Prosjektnummer 324962

MULTIWRITE – sammenhenger mellom første- andre- og tredjespråk

- A. Forstå sammenhengene mellom norsk, engelsk og fremmedspråk i elevenes skriving mht. syntaktisk kompleksitet og sammenbinding av tekst
- B. Sammenligne tilbakemeldinger på skriftlige tekster på tvers av språkfagene
- C. Utforske lærersamarbeid på tvers av språkfagene

Flerspråklighet i LK2020

Gjennom arbeid med faget norsk skal elevene bli trygge språkbrukere og bevisste på sin egen språklige og kulturelle identitet innenfor et inkluderende fellesskap der **flerspråklighet blir verdsatt som en ressurs**. ... Eleven skal kunne ... **sammenligne særtrekk ved norsk med andre språk**. (NOR01-07)

Elevene skal få erfare at **det å kunne flere språk er en ressurs** i skolen og i samfunnet. ... Språklæring innebærer å **se sammenhenger mellom engelsk og andre språk elevene kan...** (ENG01-05)

I en globalisert verden har vi behov for å kommunisere på flere språk. ... Gjennom faget skal elevene få erfare at **flerspråklighet er en ressurs** både i skolen og ellers i samfunnet. ... I møte med faget fremmedspråk er elevene **allerede flerspråklige** og har omfattende språklæringserfaring fra ulike kontekster. Ved at elevene **overfører språkkunnskaper og språklæringserfaringer fra andre språk de kan og kjenner til**, blir læringen mer effektiv og meningsfull. (FSP01-04)

Skriving og tekstbinding i LK2020

Skriving er en av de grunnleggende ferdighetene.

“I undervisningen må de grunnleggende ferdighetene ses ... på tvers av fag.”
(Overordnet del, 2.3)

Eleven skal kunne:

- “skrive tekster med god struktur og tekstbinding” (NOR01-07)
- “skrive ulike typer formelle og uformelle tekster ... med struktur og sammenheng (ENG01-05)
- “bruke enkle/grunnleggende språklige strukturer” (FSP01-04)

Diskusjon

Stemmer det med deres erfaringer at det er et visst fokus på bindeord in engelsk- og fremmedspråksfagene?

Hva slags ord og uttrykk tenker dere på i denne sammenhengen?

Er det samme slags ord og uttrykk som er i fokus i engelskfaget som i fremmedspråksfagene?

Sammenbindingsadverbialer

- Sammenbindingsadverbialer har vist seg å være vanskelig for innlærere å mestre
(Biber 2004, Granger & Tyson 1996, Lei 2012)
 - De fleste studier fokuserer på engelsk og på viderekomne innlærere (universitetsnivå)
(se f.eks. Granger & Tyson 1996, Bolton m.fl. 2002, Navarro Gil & Puges 2020)
 - Det er ikke klart i hvor stor grad innlærere bruker de samme strategiene når de skriver på ulike språk
(Cenoz & Gorter 2011, Forbes 2018)
- Vi ønsket å se på slike ord/uttrykk på tvers av språkene til elever på norske videregående skoler

Definisjonen vi brukte

1. Fungerer som adverbial i setningen
2. Må tolkes på grunnlag av noe annet i teksten

- *Me gusta estar con la gente, pero **también** me encanta estar solo.*
- ***Daher**, finde ich Fußball so schön.*
- ***Comme un exemple**, l'aluminium dans le "Mac" voyage de la Chine aux usines dans Chine, où **par exemple** les batteries voyage à l'Indie.*
- *The people who make mistake should be forgiven and given a second chance, should they not? It is hard to know what is right **here**.*
- ***På den andre siden** må noen ha disse jobbene også.*

Data

Elever fra VG1 ble rekruttert i løpet av skoleårene 2021-22 og 2022-23

De som samtykket til å være med i prosjektet, lot oss samle inn tekstene de skrev i de tre språkfagene gjennom skoleåret

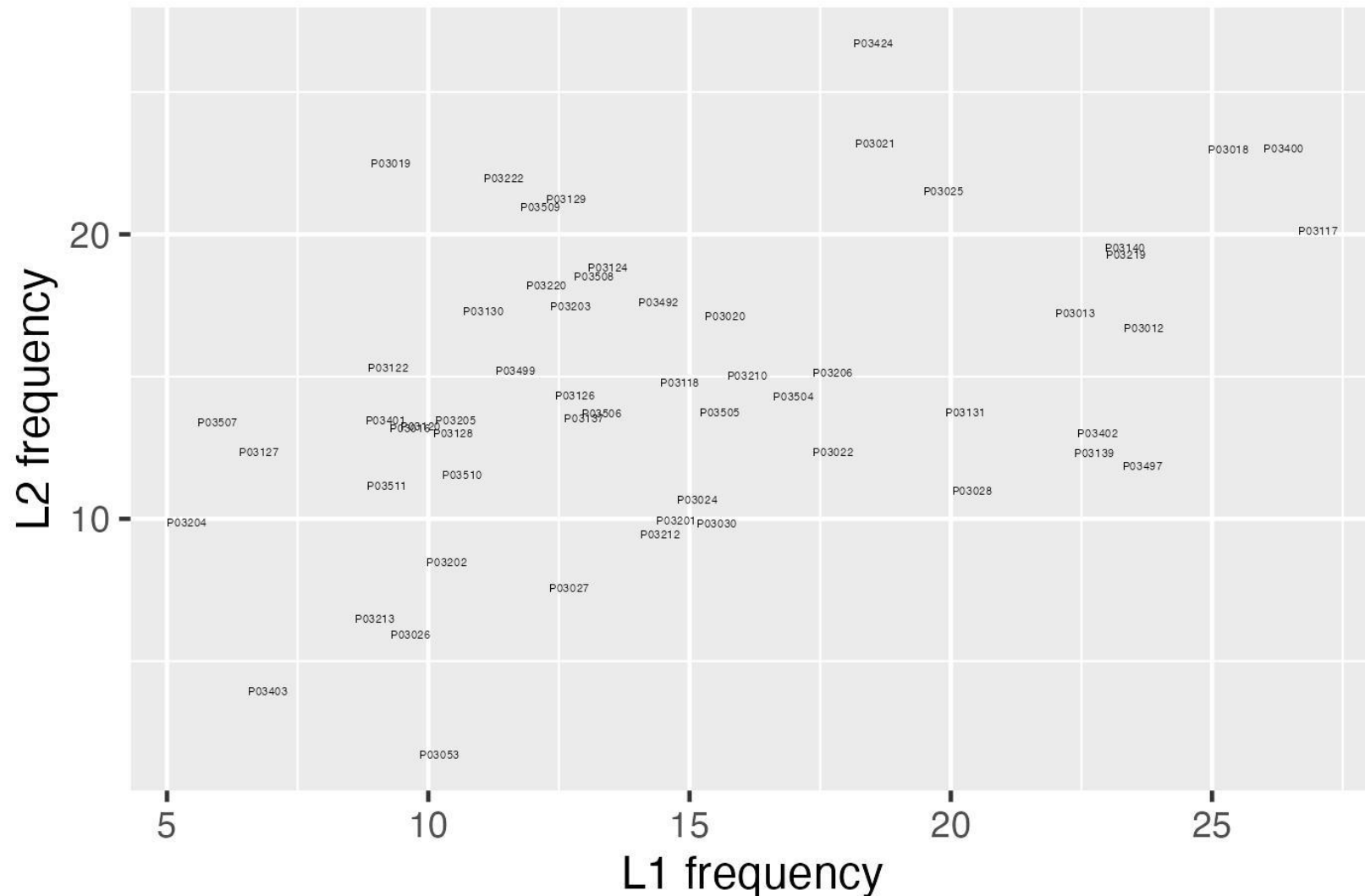
Materialet brukt i
studiet av
sammenbindings-
adverbialer

		Spansk	Tysk	Fransk
Antall elever		29	16	12
Antall tekster	Norsk	68	63	20
	Engelsk	184	106	53
	Fremmedspr.	104	63	24
Median for tekstlengde (min-max)	Norsk	614 (104-1515)	369 (110-2508)	800 (408-2202)
	Engelsk	499 (84-1563)	460 (37-1343)	335 (144-1116)
	Fremmedspr.	136 (44-1008)	119 (33-542)	92 (34-251)

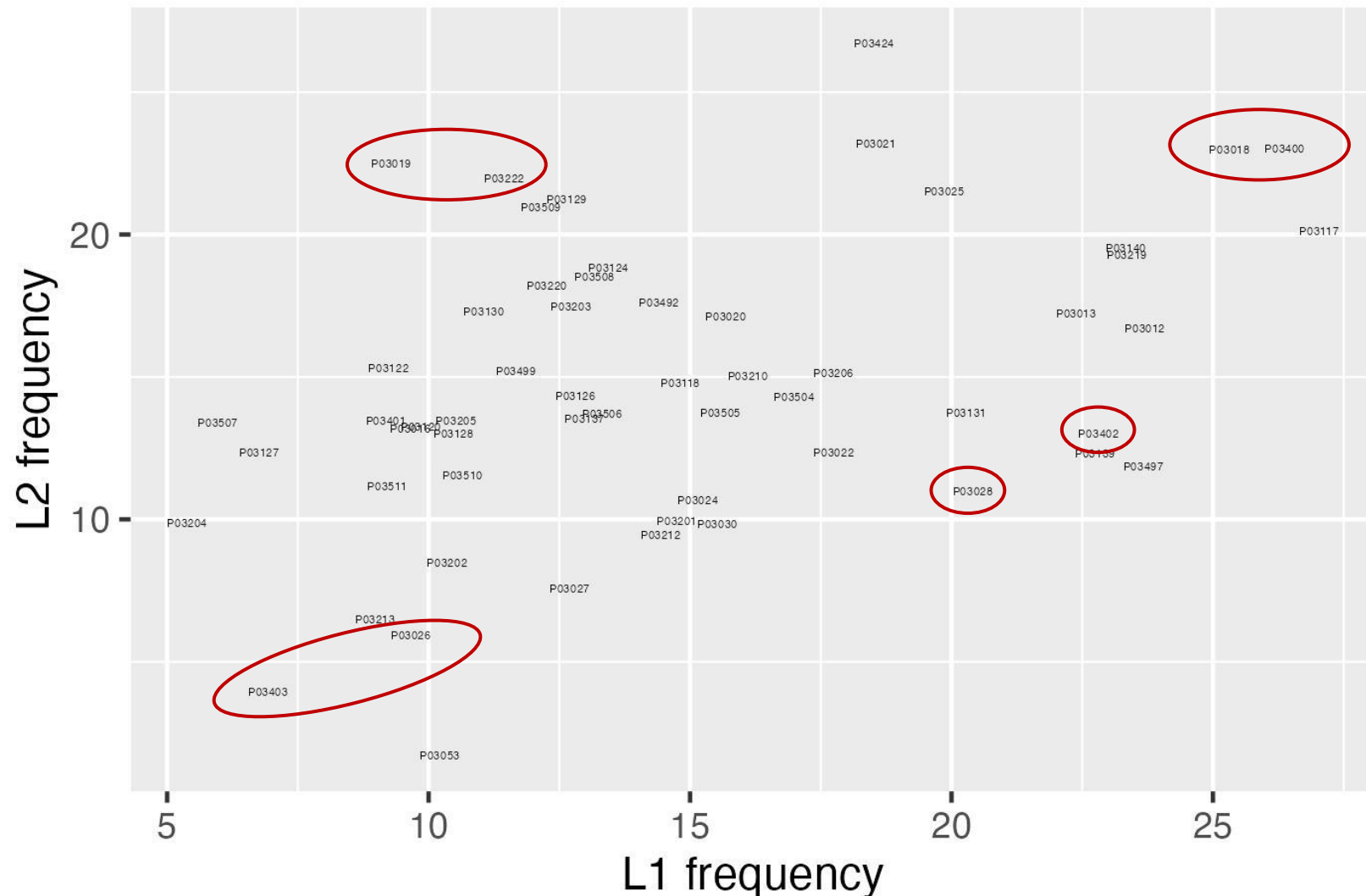
Er det en korrelasjon i antall sammenbindingsadverbialer på tvers av språk? (foreløpige resultater)

- Vi finner en korrelasjon mellom frekvens på norsk og engelsk

Støttes ideen om en korrelasjon av mer detaljerte, kvalitative studier?

- Vi plukket ut åtte elever med forskjellig profil
- Tekstene deres ble gjennomgått:
 - Hvilke sammenbindingsadverbialer bruker de?
 - Hvordan bruker de dem?
 - Hvordan bruker de andre tekstbindingsstrategier?

Sammenbinding i funksjonell grammatikk

Koherens – teksten oppleves som sammenhengende

Kohesjon – eksplisitte signaler som binder sammen deler av teksten:

- Relasjonskopling: adverbialer og konjunksjoner
- Referanse: bruk av pronomener, bestemte former og sammenligninger
- Leksikalsk kohesjon: repetisjon og ord som står i meningsrelasjon til hverandre
- Ellipse og substitusjon: utelatelse eller pro-ord som tolkes ut fra konteksten

The Universal Declaration of Human Rights states that “all human beings are born free and equal in dignity and rights”. This rule matters to all, independent of which country you are from, what ethnicity you are or what religion you are part of. It is what the world is based around. In many parts of the world, it is easy to see that everybody is treated equally. However, in other parts of the world it is more difficult to realize. This has in fact been the case in the USA and South Africa. [...]

Although many lives have improved since both African Americans and coloured South Africans have gained equal rights both countries still face several challenges.

Profilene til tre elever

P03403:

- Få smb-adverbialer i begge språk
- Mest *also/også*
- Bruker often repetisjon av ord/fraser for å skape sammenheng mellom setninger
- Uttrykk som “Dette er fordi” og “the reason ... was because”

P03402:

- Flere smb-adverbialer i norsk enn i engelsk
- Stor variasjon
- Den eneste som bruker *nevertheless/likevel*
- Mye leksikalsk kohesjon, men ikke så mye repetisjon som P03403

P03400:

- Mange smb-adverbialer i begge språk
- Stor variasjon, men mye *for example/for eksempel* og *also/også*
- Bruker i større grad smb-adverbialer i begynnelsen av avsnitt for å strukturere teksten

Oppsummering av den kvalitative analysen

- Det er forskjeller mellom elevene i hva slags kohesjonsressurser de foretrekker og hvordan de bruker dem
- I flere tilfeller bekrefter den kvalitative analysen at elever bruker lignende strategier i engelsk og norsk
- I noen tilfeller er det vanskelig å si fordi elevene har skrevet veldig forskjellige teksttyper i de to fagene (andre statistiske tester viser at oppgaven har større betydning for antall smb-adverbialer enn individuelle forskjeller)

Hvilke smb-adverbialer bruker elvene i fremmedspråkene?

Fransk (12 elever, 24 tekster)	Gloss	Tysk (16 elever, 63 tekster)	Gloss	Spansk (29 elever, 104 tekster)	Gloss
puis (10) aussi (5) après / après cela / après-la (4) par/pour/comme un exemple (4) en plus (2) por conclure (2) alors, également, finalemt, pourant, pour cette reason, premierment, principalement, spesefic	‘så’ ‘også’ ‘etterpå’ ‘for eks.’ ‘i tillegg’ ‘til slutt’	auch (59) dann (18) zum Beispiel (6) besonders (3) gleichzeitig (3) daher (2) deswegen (2) hier (2) jetzt (2) trotzdem (2) als Folge, also, da, danach, darum, dazu, dort, in diesem Text, mittlerweile, noch, schlieblich, sogar, soweiso, später, tatsächlich, von Anfang, zusätzlich	‘også’ ‘så/deretter’ ‘for eksempel’ ‘spesielt’ ‘samtidig’ ‘derfor’/’derfra’ ‘derfor’ ‘her’ ‘nå’ ‘likevel’	tambien (84) después (de eso/todo/des) (25) luego (13) además (13) por ejemplo (9) aquí (7) primero (7) allí (4) entonces (4) al final (3) ahí, así, así que, aún, como, como dije, de otro modo, de todas formas, de todos modos, en realidad, en resumen, finalmente, inmediatamente, más tarde, ocho, meses despues, por esto, seguidamente, sin embargo, sobre todo, tanpoco	‘også’ ‘så/deretter’ ‘så/deretter’ ‘dessuten/i tillegg’ ‘for eks.’ ‘her’ ‘først’ ‘der’ ‘da’ ‘til slutt’

Eksempel på fortellende oppgave

Del 2

Erzähle über ein Erlebnis aus der letzten Zeit. Du kannst zum Beispiel über einen Nachmittag, einen Samstag, ein Wochenende, eine Woche oder einen ganz normalen Schultag erzählen.

Omfang: 50-100 ord. Du velger selv om du vil skrive teksten i presens eller i presens perfektum / preteritum. Gi fortellingen din en passende tittel.

(Fortell om en opplevelse fra den siste tiden. Du kan for eksempel fortelle om en ettermiddag, en lørdag, en helg, en uke eller en helt vanlig skoledag.)

Eksempel på fortellende oppgave

Deutsch Prüfung Herbst 2022, del 2

Ein normaler Morgen

In einen normalen Morgen, wache ich um 6 Uhr auf. Ich drehe das Licht auf, siehe meinen die Kleider an, und putze meiner Zähne. **Dann** gehe ich die Treppen hinunter und mache Frühstück. Ich heize den Ofen und isst das Frühstück. Manchmal mache ich Hausaufgaben, manchmal übe ich Geige und manchmal bin ich nur auf mein Telefon. Um 8 Uhr gehe ich in den Gang und ziehe die Jacke und die Schuhe an. Ich vergieße Oft mein Telefon und **dann** muss schnell zurücklaufen und es finden. **Dann** habe ich schlechter Zeit und muss zum Bus schnell laufen!

Eksempel på deskriptiv oppg.

Oppgave 3

Bildene under viser en skoleklasse i Norge og en i Spania. Beskriv forskjellene og likhetene mellom de to skoleklassene ut fra det du ser på bildene. Skriv en sammenhengende tekst **på spansk**.

Oppgave 3

Bildene under viser en skoleklasse i Norge og en i Spania. Beskriv forskjellene og likhetene mellom de to skoleklassene ut fra det du ser på bildene. Skriv en sammenhengende tekst **på spansk**.

Eksempel på deskriptiv oppg.

La clase de español y Noruega

Esa es muchas diferencias, pero **también** unas similitudes. Primero ver a las diferencias. La clase de español tiene en uniformes escuela. En la clase de Noruega tiene no uniformes escuela. Las chicas en la clase de español llevan un jersey rojo y una falda gris. **También** llevan unos zapatos negros y unas medias rojas. Los chicos en la clase de español llevan un jersey rojo y unos pantalones negros. **También** unos zapatos negros. Los alumnos en la clase de Noruega llevan una camiseta y bonito ropas. Ellas y ellos pueden llevar lo que quieran. Son la clase de español está fuera de escuela. Durante la clase de Noruega está en gimnasio. Hay tres profesores en la clase de español. Durante hay un profesor en la clase de Noruega. Las clases es aproximadamente similar gran.

Eksempel på argumentativ oppgave på fransk

Elevene hadde hatt et prosjekt om miljø der de skulle velge et produkt, beskrive livssyklusen til produktet og diskutere om det var bærekraftig eller ikke

Mon projet en sciences et en géographie était de la jeans 501 de la marque Levis. Pendant le projet, nous testions la vie d'une jean depuis que les bruts de la station recyclé ou le d'ordures. Les bruts de la jeans sont le plus souvent le coton. Quand le coton fabriquait c'était usagé tres beaucoup pesticides qui est mauvais de l'environnement. Pourant, quand le produit est fini et est en usage, c'est meilleur pour 'environnement avec tissue de le coton même tissu de polyestre. C'est parce que, quand on avait les vêtement dans le lave-linge ou le seche linge et la tissu est polyestre, il lâchée le plastique micro. Personnellement, **pour cette reason**, je trouve tissu de le coton est favorable à l'environnement en comparatif de polyestre. Pour vivre la jeans plus favorable à l'environnement, Levi's essaye fabriquer un tissu qui est composé de hamp. qui est plus favorable de l'environnement. **Pour conclure**, la jeans de la marque Levi's n'est pas le pire pour l'environnement, mais ca povu se amélliore.

Oppsummering

Det er mindre variasjon i sammenbindingsadverbialene brukt i fremmedspråkene

Dette kan forklares både ut fra nivå og ut fra de typene tekster de skriver

Vi ser at de mest frekvente smb-adverbialene er noen som også er forholdsvis frekvente i engelsk og norsk

Elevene er i ferd med å tilegne seg også andre smb-adverbialer

I norsk og engelsk, der elevene har et større repertoar, ser vi personlige stiler/preferanser som vises i begge språkene

Elevene bruker noen ganger visse kohesjonsressurser mer enn andre

Diskusjon

- Hvordan kan elevene bevisstgjøres på og øves i å ta i bruk ulike kohesjonsressurser?
- Viser korrelasjonene mellom norsk og engelsk at det er et potensiale for å utnytte fellestrekk mellom språk og bygge en underliggende skrivekompetanse på tvers av språkfagene?
- Hvordan kan dette utnyttes også i fremmedspråkene?
- Hva slags samarbeid kan man se for seg mellom engelsk og fremmedspråkene?

References

- Cenoz, J. & Gorter, D. (2011). Focus on multi-lingualism: A study of trilingual writing. *The Modern Language Journal* 95: 356–369.
- Forbes, K. (2018). "In German I have to think about it more than I do in English": The foreign language classroom as a key context for development transferable metacognitive writing strategies. In Å. Haukås, C. Bjørke & M. Dypedahl (eds.) *Metacognition in language learning and teaching* (pp. 153–170). Routledge.
- Biber, D. (2004). Lexical bundles in academic speech and writing. In B. Lewandowska-Tomaszczyk (ed.), *Practical Applications in Language and Computers. PALC 2003* (pp. 165–178). Peter Lang.
- Bolton, K., Nelson, G., and Hung, J.A. (2002). A corpus- based study of connectors in student writing: Research from the International Corpus of English in Hong Kong (ICE- HK). *International Journal of Corpus Linguistics*, 7, 165–182.
- Granger, S., & Tyson, S. (1996). Connector usage in the English essay writing of native and nonnative ESL speakers of English. *World Englishes*, 15(1), 17-27.
- Halliday, M. A. K. & Matthiessen, C.M.I.M. (2014). *Halliday's Introduction to Functional Grammar*. 4th ed. Routledge.
- Halliday, M. A. K. & Hasan R. (1976). *Cohesion in English*. Longman
- Lei, L. (2012). Linking adverbials in academic writing on applied linguistics by Chinese doctoral students. *Journal of English for Academic Purposes* 11, 267–275.
- Maagerø, E. (2005). *Språket som mening. Innføring i funksjonell lingvistikk for studenter og lærere*. Universitetsforlaget.
- Navarro Gil, N. & Puges, H. R.. (2020). Linking or delinking of ideas? The use of adversative linking adverbials by advanced EFL learners. *Spanish Journal of Applied Linguistics* 33(2). 505–535.